

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/247/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314226446
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1314226446.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: I. T., L.. XX.X.XXXX, D. XXA, P., zastúpeného JUDr. Máriou Klepancovou, Stromová 27A, Trnava, proti žalovanému: O., D.. D. O..M., W.: XX XXX XXX, Y. XX, J. zastúpenému advokátskou kanceláriou LEGAL & CORP s.r.o., Gajova 11, Bratislava, o zaplatenie 30.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 8.2.2018 č.k. 19C/344/2014-316, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného náhrady škody 30.000 eur spolu s 8% úrokom z omeškania od podania žaloby na súd do zaplatenia a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalobca na základe inzerátu uzavrel prostredníctvom svojho syna ústnu kúpnu zmluvu na osobné motorové vozidlo značky S. S. S. U., E.:F. kombi, strieborná metalíza svetlá, rok výroby 2008, za kúpnu cenu 30.000 eur. Pri kúpe tohto motorového vozidla predávajúci predložil synovi technický preukaz a odborný posudok o kontrole originality vozidla z 18.3.2010 vydaný žalovaným, podľa ktorého bolo vozidlo spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách. Motorové vozidlo bolo v evidencii vozidiel dňa 21.4.2010 zapísané ako vlastníctvo žalobcu a bolo mu pridelené R.: P. XXX R.. Žalobca 5.12.2012 dobrovoľne vydal toto osobné motorové vozidlo polícii v konaní vedenom pre podozrenie z trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Žiline pod Č.: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX a Č.: M.-XXXX/X-M.-ZA-XXXX. Z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline č. Č.: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX z 9.4.2014 sa žalobca dozvedel, že predmetné motorové vozidlo bolo v roku 2009 odcudzené a bol na ňom pozmenený kód VIN. Odovzdaním tohto motorového vozidla bola žalobcovi spôsobená škoda najmenej vo výške zaplatenej kúpnej ceny. Vozidlo bolo žalovaným preverené kontrolou originality dvakrát, 21.10.2009 pri jeho zaraďovaní do prevádzky pred jeho prihlásením do evidencie motorových vozidiel v Slovenskej republike a 18.3.2010. Žalovaný spôsobil žalobcovi škodu tým, že porušil právnu povinnosť tým, že kontrolu originality nevykonal dôsledne. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou spočívala v tom, že v dôsledku pozmenenia VIN kódu, alebo zatajením tejto skutočnosti žalovaným, bolo žalobcovi vozidlo odňaté a tým mu vznikla škoda. Zavineným konaním žalovaného bolo nedodržanie postupov pri kontrole originality, v dôsledku čoho nezistil, že je pozmenený VIN kód auta, alebo tým, že zatajil túto skutočnosť.

3. Žalovaný v spore namietal, že za škodu žalobcu nezodpovedá. Nepoprel, že jeho zamestnanci ako osoby spôsobilé na výkon kontroly originality vozidiel v zmysle zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 725/2004 Z.z.") na pracovisku kontroly originality č. 1116 v dňoch 21.10.2009 a 18.3.2010 kontrolovali originalitu predmetného vozidla. Pri kontrole postupovali podľa vtedy platných postupov stanovených zákonom č.725/2004 Z.z. a metodikami pre kontrolu originality určenými Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja a vtedy dostupnými metódami nezistili manipuláciu s identifikačným číslom vozidla VIN. Namietal tiež, že žalobca nepreukázal existenciu a ani výšku škody. Podľa neho zodpovedným za prípadnú škodu je v prvom rade predávajúci, ktorý bol povinný previesť vlastníctvo vozidla na žalobcu bez väd.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca splnomocnil svojho syna na uzavretie ústnej kúpnej zmluvy, predmetom ktorej malo byť osobné motorové vozidlo S. S. S. U., F.: F. kombi, strieborná metalíza svetlá, rok výroby 2008 za cenu 30.000 eur. Podľa obsahu spisu Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Okresný dopravný inšpektorát sp. zn. ORPZ-TT-ODI-29-106/2016 bolo vozidlo po kúpe najskôr v evidencii motorových vozidiel zapísané ako vlastníctvo P. E. a žalobcu až následne. Pri predaji vozidla predávajúci predložil synovi žalobcu technický preukaz, odborný posudok o kontrole originality vozidla z 18.3.2010 a medzinárodnú automobilovú poisťovaciu kartu. Žalobca 5.12.2012 (prostredníctvom syna G. T.) dobrovoľne vydal vozidlo Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom o podozrení z trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti, vedeného na Okresnom oddelení PZ Žilina pod ČVS: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX S. Č.E.: M.-XXXX/X-M.-ZA-XXXX. Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Bratislava IV vedenou pod sp. zn. 22C/75/2014 domáhal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom predmetného vozidla, nakoľko vlastníctvo k vozidlu si uplatnili aj W.. G. V., spoločnosť Q. D., S..D., a spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. V spore vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10C/150/2014 sa žalobca z rovnakých dôvodov domáhal proti C. C. určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a vrátenia kúpnej ceny 30.000 eur; v oboch sporoch bol žalobca neúspešný. Súd mal ďalej obsahom vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiline Č.: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX za preukázané, že činnosťou Ľ. T. obvineného za zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa ustanovenia § 233 ods. 1 písm. a ods. 2 písm. b) Trestného zákona, došlo k zneužitiu dokladov C. C., ktorý nikdy nebol vlastníkom predmetného motorového vozidla. Z vyšetrovacieho spisu zistil, že vozidlo bolo viackrát predávané a prevádzkané na ďalšie osoby v úmysle zakryť, že vozidlo bolo 10.6.2009 odcudzené z dvora rodinného domu v J. na D. A. jeho majiteľovi W.. G. V..

5. Zhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Námietku premlčania uplatneného práva považoval za nedôvodnú preto, že žalobca sa o skutočnosti, že vozidlo bolo predmetom trestného činu dozvedel najskôr 5.12.2012 (kedy vozidlo vydal polícii), dvojnásobná premlčacia doba na uplatnenie práva začala plynúť 6.12.2012 a žaloba bola na súd podaná elektronicky 5.12.2014, písomne doplnená do troch dní (omylom bolo toto doplnenie 9.12.2014 zapísané ako návrh na začatie nového konania pod sp.zn. 15C/346/2014, úradný záznam z 8.10.2015 č.l. 53 spisu) a teda žaloba bola na súd podaná pred uplynutím premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na náhradu škody.

6. Žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil podľa ustanovení § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka a zákona č. 725/2004 Z.z. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že základným predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon). Žalobca vyvodzoval protiprávne konanie žalovaného zo skutku, ktorý mal spočívať v tom, že žalovaný vystavil odborný posudok o kontrole originality vozidla, ktorý podľa jeho názoru bol nepravdivý. Zodpovednosť pracoviska kontroly originality za škodu spôsobenú kontrolou originality upravuje zákon č.725/2004 Z.z. najmä z pohľadu vykonania kontroly, pričom náhradu škody si môže uplatňovať subjekt, pre ktorého bola kontrola originality vozidla vykonaná a je v odbornom posudku o kontrole originality uvedený ako prevádzkovateľ vozidla a žiadateľ o vykonanie kontroly. V súvislosti s posudkom kontroly originality súd prvej inštancie zdôraznil, že vlastnícke právo prechádza na majiteľa vozidla jeho zakúpením a nie kontrolou originality alebo zápisom zmeny v evidencii motorových vozidiel dopravným inšpektorátom. Ak má vozidlo právne vady, pre ktoré nie je spôsobilé na použitie, za tieto zodpovedá predávajúci.

7. Podľa súdu prvej inštancie zákon č. 725/2004 Z.z. bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady a preto na zistený skutkový stav veci aplikoval príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 420 Občianskeho zákonníka), podľa ktorej sa škoda chápe ako ujma, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Pre právne posúdenie veci bolo významné, že škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti pracoviska kontroly originality je daná vtedy, ak vznikla v príčinnej spojitosti s touto činnosťou. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 725/2004 Z.z. nestanovuje. Žalobcom tvrdené konanie žalovaného, ktorý podľa jeho názoru vydal nesprávny posudok originality, by síce po preukázaní jeho vady bolo možné považovať za postup priečiaci sa zákonu, na druhej strane však nemožno prehliadať, že tento postup môže mať za následok vznik zodpovednosti len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku poškodeného, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) touto činnosťou. Žalobca sa v danej veci domáhal náhrady škody rovnajúcej sa kúpnej cene vozidla vyplatenej predávajúcemu až po tom, čo bol neúspešný v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV proti C. C., keď sa preukázalo, že kúpil vozidlo od nevlastníka. Ak teda žalobca tvrdil, že mu vznikla škoda na základe súkromnoprávneho vzťahu, t.j. kúpnej zmluvy podľa ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka, v rámci ktorého si možno vymienil predloženie odborného posudku a následne druhýkrát ako právo vyvodzované z porušenia verejnoprávneho predpisu, bolo treba zodpovedať otázku, či je možné nárok zo súkromnoprávneho vzťahu nahrádzať nárokom z verejnoprávneho predpisu. V konaní bolo preukázané, že žalobcovi vznikla škoda na základe súkromnoprávneho vzťahu (založenom kúpnu zmluvou), pretože škoda mala podľa žalobcu predstavovať zaplatenú kúpnu cenu. V takomto prípade je podľa súdu potrebné postupovať v zmysle ustanovenia § 597 Občianskeho zákonníka a dodržať postupnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 600 Občianskeho zákonníka. Nárokov, ktoré vyplývajú zo záväzku zo zodpovednosti za vady, sa nemožno domáhať ako nároku na náhradu škody. Preto pokiaľ bol v spore uplatnený nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená vadou v dokladoch, znamená to, že žalobcovi ako kupujúcemu sa nedostalo zo záväzkového vzťahu plnenia bez väd. Súd prvej inštancie sa preto zaoberal tým, či žalobca vôbec mal právo voľby cez úpravu v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, pretože zo znenia ustanovenia § 83 ods. 4 zákona č. 725/2004 Z.z. vyplýva, že kontrola originality sa vykoná na náklady prevádzkovateľa vozidla a) na jeho žiadosť v prípadoch podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, alebo b) na základe rozhodnutia okresného úradu v prípadoch ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na vykonanie tohto zákona. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že o vykonanie odborného posudku nežiadal žalobca, ktorý tvrdí porušenie zákonnej povinnosti žalovaného. Zodpovednosť pracoviska originality za škodu spôsobenú výkonom kontroly originality je voči subjektu v zmysle ustanovenia § 83 ods. 4 zákona č. 725/2004 Z.z., t. z., že nárok na náhradu škody voči pracovisku kontroly originality môže uplatňovať subjekt, na žiadosť ktorého bola kontrola originality vykonaná, teda subjekt, ktorý je uvedený v odbornom posudku o kontrole originality, a s ktorým vzniká verejnoprávny vzťah, teda nie so žalobcom. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca nie je osobou, na ktorého náklady sa vykonala kontrola originality (§ 83 ods. 4 zákona č. 725/2004 Z.z.) a preto žalobu proti žalovanému zamietol.

8. Plnenie, ktorého sa žalobca domáhal podľa súdu prvej inštancie nie je jeho majetkovou ujmu spôsobenou v dôsledku postupu žalovaného. Majetok žalobcu sa primárne zmenšil kúpou vozidla, ktoré malo v dobe predaja právne vady. Porušenie prevenčnej povinnosti je porušením právnej povinnosti, ktoré je vyžadované ako nevyhnutný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. V danom prípade žalobca tvrdil, že žalovaný konal protiprávne tým, že vydal posudok originality so záverom, že predmetné vozidlo je spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách (§ 84 ods. 2 písm. a) zákona č. 725/2004 Z.z.). Žalobca, ale nebol subjektom, ktorému bola kontrola originality vykonaná a nebol ani v odbornom posudku o kontrole originality z 18.3.2010 uvedený ako prevádzkovateľ/vlastník predmetného vozidla (tým mal byť C. C.Č.). Žalobca len v rámci dojednávania kúpy vozidla žiadal od predávajúceho predloženie posudku o výsledku kontroly originality, teda tvrdil záväzok predávajúceho predložiť predmetný posudok, nie záväzok žalovaného.

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný nezodpovedá žalobcovi za škodu uplatnenú v tomto konaní, pretože zodpovednosť za škodu nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Žalobca, ktorý poukazoval na protiprávne konanie spočívajúce v tom, že vystavil odborný posudok o kontrole originality vozidla, ktorým sa riadil pri uzatváraní kúpnej zmluvy a ktorý sa neskôr preukázal ako nepravdivý, nepreukázal vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi škodou, ktorá žalobcovi vznikla opísaným konaním žalovaného, a teda „priamosť“ pôsobenia tejto príčiny na následok -

škodu a to z toho dôvodu, že sám nebol subjektom, na ktorého žiadosť bola kontrola originality predmetného vozidla vykonaná. Súd nevykonal dokazovanie, či došlo skutočne k protiprávnemu konaniu žalovaného v súvislosti s vydaním predmetného odborného posudku, pretože to vzhľadom na uvedené nepovažoval za potrebné. Atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo, teda bezprostredne, predchádza následku a vyvoláva ho, čo v danom prípade nebolo možné konštatovať. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, nestačí ak je iba sprostredkovaný, ako to bolo v danom prípade - žalobca sa pri vzniku kúpnej zmluvy riadil odborným posudkom o kontrole originalite, avšak vzťah príčiny (posudok) a následku (škoda) nebol priamy, bezprostredný, posudok bol iba sprostredkovanou príčinou toho, že žalobcovi vznikla škoda uzatvorením kúpnej zmluvy - vyplatením kúpnej ceny predávajúcemu ako nevlastníkovi. Žalobca nie je osobou uvádzanou v ustanovení § 83 ods. 4 písm. a) zákona č. 725/2004 Z.z. a preto mu ani nevznikol priamy nárok na náhradu škody z verejnoprávneho predpisu proti žalovanému.

10. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 262 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania.

11. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Napadnuté rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné, zmätočné a najmä prekvapivé, pretože súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 181 ods. 2 CSP neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a neuviedol svoje predbežné právne posúdenie vecí. Prekvapivosť rozhodnutia videl v tom, že po vyhlásení rozsudku ho súd odôvodnil inými okolnosťami a inými právnymi argumentmi ako obsahuje odôvodnenie písomného rozsudku. Po vyhlásení rozsudku totiž súd odôvodnil svoje rozhodnutie nedostatkom aktívnej legitímácie žalobcu, ktorú vyvodil z výpovede svedka G. T., syna žalobcu, v trestnej veci vedenej na Okresnom oddelení PZ Žilina pod Č.: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX S. Č.: M.-XXXX/X-M.-ZA-XXXX a písomné vyhotovenie rozsudku obsahuje odlišné právne závery.

12. V odvolaní žalobca namietal nesprávne právne posúdenie vecí, pretože podľa neho boli v danej veci splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný vykonal kontrolu originality vozidla a vydal odborný posudok o kontrole originality pri jeho zaraďovaní do prevádzky po dovoze tohto motorového vozidla zo zahraničia a pred jeho prihlásením do evidencie motorových vozidiel v Slovenskej republike dňa 21.10.2009 a ďalší 18.3.2010. Žalovaný už pri kontrole 21.10.2009 zistil, že VIN vykazuje odchýlku, napriek tomu sa v odbornom posudku týmto nezoberal. Súd prvej inštancie sa týmto zistením v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal, pričom je zrejmé, že tým žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť. Toto protiprávne konanie sa podľa ustanovenia § 79 ods. 3 písm. m) zákona č. 725/2004 Z.z. sankcionuje tým, že okresný úrad zruší osvedčenie technika kontroly originality. Takisto mal za nesporné, že mu vznikla škoda vo výške zaplatenej kúpnej ceny za vozidlo; podľa neho nebolo podstatné kto kupoval vozidlo, ale to, kto bol v evidencii na príslušnom dopravnom inšpektoráte zapísaný ako jeho držiteľ. Uvedené porušenie právnej povinnosti žalovaným mu spôsobilo škodu, a tak bol podľa neho splnený aj ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu a to príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Pokiaľ žalovaný nepreukázal, že škodu nezavinil, jeho zavinenie vyplýva z vykonaného dokazovania, keďže ako zamestnávateľ zodpovedá za škodu spôsobenú svojim zamestnancom, a sú tak dané všetky zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu.

13. Žalobca ďalej vytkol súdu prvej inštancie, že v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza závery, ku ktorým nemohol dôjsť vyhodnotením vykonaného dokazovania a to, že predchádzajúci majiteľ predmetného motorového vozidla C. C. nikdy nebol držiteľom osobného dokladu, ktorý bol použitý pri podávaní žiadosti o kontrolu originality. Za mylný označil názor súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu škody by si mohol uplatniť ten, kto požiadal o vykonanie kontroly originality, pretože škody môže vzniknúť nielen zo zmluvného vzťahu ale aj zo zákona, čo je prejednávany prípad. Záver súdu prvej inštancie, že žalobca nemôže nárok zo súkromnoprávneho vzťahu nahrádzať nárokom z verejnoprávneho predpisu nemá oporu v zákone ani judikatúre.

14. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval svoje tvrdenia, že VIN číslo umiestnené na karosérii predmetného vozidla bolo vyhotovené technológiou rytia, pri ktorej sa úkon VIN test v zmysle metodického pokynu č. 9 na vykonávanie kontroly

originality vozidiel na pracoviskách kontroly originality nevykonával, pretože jeho vyhotovením nie je možné zistiť pozmenenie VIN čísla. Za tohto stavu muselo predmetné vozidlo v dobe vykonania kontroly originality „prejsť“ s pozitívnym výsledkom. Táto skutočnosť bola všeobecne známa a žalobca na ňu relevantným spôsobom nereagoval. Uviedol, že v konaní nebol preukázaný ani vznik škody, keďže sám žalobca sa vo veci vyjadril, že „nie je podstatné kto kupoval toto OMV, je dôležité, že v evidencii na príslušnom dopravnom inšpektoráte ako držiteľa OMV je zapísaný žalobca“. Podľa žalovaného na základe skutkových okolností tvrdených žalobcom škoda mohla vzniknúť iba tomu, kto kúpnu zmluvu uzavrel a zaplatil kúpnu cenu, pretože iba ten by bol teoreticky aktívne legitimovaný. Poukázal aj na absenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a prípadnou škodou na strane žalobcu, ktorej si bol zrejmy aj on, keďže si v inom konaní uplatňoval rovnaký nárok od inej osoby. Vyslovil názor, že ak bola žalobcovi spôsobená nejaká škoda spočívajúca v zaplatení kúpnej ceny za motorové vozidlo, tak mu bola spôsobená osobou, ktorá tieto prostriedky od žalobcu prijala.

15. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je nie dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 27.2.2020 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP).

16. V danej veci súd prvej inštancie zamietol žalobu o náhradu škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená tým, že kúpil motorové vozidlo, ku ktorému mu predávajúci predložil odborný posudok o kontrole originality dokladov vozidla vyhotovený žalovaným a neskôr, v trestnom konaní vedenom vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru SR v Žiline pod sp. zn. Č.: M.-XX/X-M.-ZA-XXXX Kriminalistický a expertízny ústav PZ, odbor prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie po preskúmaní predmetného vozidla zistil cudzie zásahy do vyhotovenia jednotlivých znakov VIN čísla a motorové vozidlo bolo v tomto konaní uložené do úschovy podľa ustanovenia § 89 ods. 1 Trestného poriadku, pretože viacero osôb tvrdilo, že sú jeho vlastníkami (č.l. 18 spisu). Vychádzal pritom zo záveru, že žalobca nemôže nárok, ktorý mu vznikol so súkromnoprávneho vzťahu (medzi žalobcom a predávajúcim podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka), nahrádzať nárokom z verejnoprávneho predpisu, ak nie je osobou, na náklady ktorej sa vykonala kontrola originality (§ 83 ods. 4 zák. č. 725/2004 Z.z.) (bod 41 odôvodnenia rozsudku, posledné dve vety). Na konci odôvodnenie rozsudku súd prvej inštancie zopakoval, že žalobca nie je subjektom v zmysle ustanovenia § 83 ods. 4 zák. č. 725/2004 Z.z. (bod 43 odôvodnenia rozsudku) a preto mu nevznikol priamy nárok na náhradu škody z verejnoprávneho predpisu proti žalovanému.

17. Odvolací súd pri preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo vychádzal z dôvodov odvolania a ako prvým sa zaoberal námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP, keď neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci.

18. K žalobcom namietanému postupu súdu prvej inštancie v rozpore s § 181 ods. 2 CSP odvolací súd uvádza, že podľa obsahu zápisnice z posledného pojednávania a aj zo zvukového záznamu z tohto pojednávania vyplýva, že súd prvej inštancie na pojednávaní neoboznámil strany s tým, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Zároveň však z neho vyplýva, že súd prvej inštancie vyzval strany na prípadné doplnenie návrhov na vykonanie dokazovania. V zásade platí, že postup súdu podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je pre strany sporu a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný, avšak zároveň sa kladie väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a prednášanie skutkových tvrdení a návrhov na dokazovanie. Súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 CSP), berie do úvahy iba skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania (čl. 11 ods. 4 CSP) a pri zisťovaní skutkového stavu vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 CSP). Podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP, po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu. Ak súd toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na

záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu záznamu z pojednávania pred súdom prvej inštancie. Striktné nedodržanie postupu podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné a aký je jeho predbežné právne posúdenie) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorá však neznemožnila žalobcovi, aby uskutočňoval práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca v podanom odvolaní neuviedol, že v prípade postupu súdu podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP by realizácia jeho procesných práv bola iná a v konaní by navrhol a predložil dôkazy preukazujúce splnenie podmienok na priznanie náhrady škody podľa zákona č. 725/2004 Z.z. Teda, že ak by súd prvej inštancie postupoval v súlade so zákonom a naznačil by svoje predbežné právne posúdenie veci, žalobca by mal možnosť preukázať svoju aktívnu legitímáciu v konaní.

19. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 vyplýva, že cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je jeho cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP (obsahujúcom obdobnú úpravu vedenia konania ako ustanovenie § 181 ods. 2 CSP), vyjadří svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci.

20. Žalobca v súvislosti s opomenutím postupu súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 181 ods. 2 CSP namietal nielen porušenie práva na spravodlivý proces, ale tiež prekvapivosť rozsudku súdu prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie po vyhlásení rozsudku po skončení posledného pojednávania ho odôvodnil inak ako v jeho písomnom vyhotovení.

21. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodoval vo veci na základe dostatočne objasneného skutkového stavu veci a aj správneho právneho posúdenia veci, pričom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali, že ide o svojvoľné rozhodnutie, resp. také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

22. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie pri ústnom odôvodňovaní rozsudku po jeho vyhlásení uviedol iné právne úvahy ako neskôr v jeho písomnom vyhotovení a preto bolo pre neho prekvapivé odvolací súd uvádza, že predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon stanovuje, že strany sporu by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dokazovanie. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho. Záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že skutkovým a právnym základom žalobcom uplatneného nároku je vykonanie kontroly originality podľa zákona č. 725/2004 Z.z. v danom prípade podľa odvolacieho súdu netvorí prekvapivé rozhodnutie spočívajúce v nepredvídateľnom postupe súdu prvej inštancie, pretože tak žalobca odôvodňoval žalobu.

23. Po oboznámení sa s priebehom celého konania, osobitne posledného pojednávania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd nezistil, že by došlo k žalobcom tvrdenému rozporu medzi procesným postupom oproti meritórnemu rozhodnutiu. Relevantné bolo, že žalobca uplatňoval svoj nárok zo zodpovednosti pracoviska kontroly originality upravenej v zákone č. 725/2004 Z.z., k čomu bolo vykonané dokazovanie, ku ktorému sa mali možnosť obe sporové strany vyjadriť. Súd prvej inštancie v ústnom odôvodnení napadnutého rozsudku najprv uviedol, že sa stotožnil s vyjadreniami žalovaného na tomto pojednávaní najmä v tom, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu v spore a ani jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu, pričom súd prvej inštancie zdôraznil nepreukázanie skutočnej škody.

24. Základným predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka je porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon). Žalobca vyvodzoval protiprávne konanie žalovaného z toho, že žalovaný vystavil odborný posudok o kontrole originality vozidla, ktorý sa preukázal ako nepravdivý. Zodpovednosť pracoviska kontroly originality za škodu spôsobenú výkonom kontroly originality upravuje zákon č. 725/2004 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/725/>> Z.z., ktorý však bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Pre právne posúdenie predmetnej veci bolo významné, že škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti pracoviska kontroly originality je daná vtedy, ak vznikla v príčinnej spojitosti s touto vykonávanou činnosťou. Zodpovednosť pracoviska kontroly originality za škodu spôsobenú výkonom kontroly originality sa posudzuje najmä z pohľadu vykonania kontroly, pričom náhradu škody si môže uplatňovať subjekt, na žiadosť ktorého bola kontrola originality vykonaná a je uvedený v odbornom posudku o kontrole originality (§ 83 ods. 4 zákona č. 725/2004 Z.z.). Príčinná súvislosť, ktorú podľa obsahu odvolania žalobca videl v tom, že pokiaľ by žalovaný vykonal kontrolu originality korektné, osobné motorové vozidlo by nebolo zaradené do premávky na pozemných komunikáciách, tak by žalobcovi nevznikla škoda, musí byť priama. Majetková ujma v takomto prípade bola spôsobená v dôsledku kúpy motorového vozidla, ktoré malo právne vady, a nie vykonanou kontrolou originality vozidla.

25. Súd prvej inštancie v písomnom vyhotovení napadnutého rozsudku posudzoval predpoklady zodpovednosti za škodu osobitne, pričom pri ústnom odôvodňovaní sa venoval najmä otázke škody. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

26. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným tvrdeniam strán a je možné považovať ho za dostatočne odôvodnené, jeho písomné vyhotovenie sa podrobne zaoberá všetkými predpokladmi vzniku zodpovednosti pracoviska kontroly originality podľa zákona 725/2004 Z.z., a nie len niektorými ako pri jeho ústnom odôvodnení bezprostredne po jeho vyhlásení. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí.

27. Vzhľadom na to, že súdu prvej inštancie nemožno vytknúť procesné pochybenie, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a ani pochybenie pri skutkovom a právnom posúdení otázky zodpovednosti za vykonanie kontroly originality motorového vozidla v rozpore so zákonom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP).

28. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).